

تعاریف و مفاهیم آماری مرکز آمار ایران - ۱۴۰۱/۶/۲۲		
ردیف	عنوان	تعریف واژه
۱	آزمایشگاه تشخیص پزشکی (نسخه ۳، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۸)	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		آزمایشگاهی که در آن آزمایش‌هایی بر روی نمونه‌های بالینی انجام می‌شود تا اطلاعات مربوط به سلامت بیمار را برای کمک به تشخیص، پیشگیری و درمان بیماری فراهم کند.
۲	آزمایشگاه تشخیص پزشکی بالینی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		آزمایشگاه تشخیص پزشکی است که دارای یک یا تمام بخش‌های مربوط به آزمایشگاه تشخیص پزشکی به جز فعالیت‌های مربوط به آزمایشگاه تشخیص پزشکی تشریحی می‌باشد.
۳	آزمایشگاه تشخیص پزشکی تشریحی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		آزمایشگاه تشخیص پزشکی است که جهت تشخیص بیماری‌ها از طریق انجام آزمایش‌های سلول شناسی و بافت شناسی بر روی نمونه‌های به دست آمده از بدن انسان (زنده یا مرده) سروکار دارد و ممکن است از روش‌های متنوعی برای این منظور استفاده نماید
۴	آزمایش مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و دارویی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		فرآیندی است که به منظور اندازه‌گیری و سنجش کمی و کیفی عوامل شیمیایی، فیزیکی، میکروبی، بیولوژیکی و یا خواص ظاهری در مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و دارویی و مواد اولیه آن‌ها برای کنترل کیفیت و سلامت این محصولات و یا مواد اولیه آن‌ها انجام می‌شود.
۵	آسایشگاه (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		واحدی است که حداقل دارای پانزده (۱۵) تخت و تسهیلات و خدمات عمومی لازم بوده و دارای یک یا چندین بخش اختصاصی همراه با گروه پزشکان متخصص در رشته‌های مذکور باشد مانند: مجذومین، مسلولین و معتادین
۶	آسیب (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		هرگونه زخم یا صدمه روحی یا جسمی است.
		نوع واژه استاندارد آماری

دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بخش CCU (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	۷
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
بخش CCU یک بخش تخصصی پزشکی، پرستاری است که براساس موازین علمی و با استفاده از کلیه تجهیزات، تأسیسات، تکنولوژی پزشکی و داروهای لازم مسئولیت مداوا و مراقبت از بیماران مبتلا به عوارض حاد قلبی را عهده دار می‌باشد		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بخش مراقبت‌های قلبی (سی سی یو) (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۷)	۸
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
یکی از بخش‌های تخصصی بیمارستان است که براساس موازین علمی و با استفاده از نیروهای تخصصی پزشکی، پرستاری و تمام تجهیزات، تأسیسات، تکنولوژی پزشکی و داروهای لازم، مسئولیت درمان و مراقبت از بیماران مبتلا به عوارض حاد قلبی را بر عهده دارد.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بخش مراقبت‌های ویژه (آی سی یو) (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۷)	۹
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
یکی از بخش‌های تخصصی بیمارستان است که براساس موازین علمی و با استفاده از نیروهای تخصصی پزشکی، پرستاری و تمام تجهیزات، تأسیسات، تکنولوژی پزشکی و داروهای لازم، مسئولیت درمان و مراقبت از بیماران بدحال و یا در معرض صدمات خطرناک و جدی را بر عهده دارد.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بخش مراقبت‌های ویژه ICU (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	۱۰
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
بخشی از بیمارستان است که با استفاده از نیروهای تخصصی پزشکی، پرستاری و کلیه تجهیزات، تأسیسات، تکنولوژی پزشکی و داروهای لازم مسئولیت درمان بیمارانی را که مبتلا به عوارض حاد و کشنده بوده یا در معرض صدمات خطرناک و جدی می‌باشند، عهده دار است		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان (ان آی سی یو) (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۷)	۱۱
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
یکی از بخش‌های تخصصی بیمارستان است که براساس موازین علمی و با استفاده از نیروهای تخصصی پزشکی، پرستاری و تمام تجهیزات، تأسیسات و تکنولوژی پزشکی به ارائه مراقبت‌های حمایتی پیشرفته ویژه نوزادان (۰ تا ۲۸ روز) با اختلال عملکرد چند ارگانی و یا نوزادان با وزن کمتر از ۱۵۰۰ گرم و یا سن حاملگی کمتر از ۳۲ هفته و نوزادان دچار سندروم دیسترس تنفسی می‌پردازد.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	برق‌گرفتنی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱)	۱۲
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
عبور جریان برق از بافت‌های بدن که موجب آسیب می‌شود		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بستری شده (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	۱۳
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		

	بیماری است که در بیمارستان پذیرش شده و برای دریافت خدمات و مراقبت‌های درمانی به بخش بستری منتقل شده باشد	
	نوع واژه استاندارد آماری	
۱۴	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	بهبود یافته (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)
	بیمار مرخص شده‌ای است که پس از انجام معالجات، بیماری او تحت کنترل درآمده و خطر شخصی و امکان انتقال بیماری وی به دیگران از بین رفته باشد	
	نوع واژه استاندارد آماری	
۱۵	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	بهداشت (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱)
	علم پیشگیری از بیماری‌ها، ارتقای سطح سلامتی و افزایش طول عمر است و شامل مجموعه رفتارهایی می‌شود که ضامن حفظ سلامت و زندگی سالم در جامعه است.	
	نوع واژه استاندارد آماری	
۱۶	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	بهداشت‌یاری کار (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱)
	فردی دارای تحصیلات حداقل دیپلم که با گذراندن دوره آموزش لازم در خانه بهداشت کارگری انجام وظیفه می‌کند.	
	نوع واژه استاندارد آماری	
۱۷	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	بهگر (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱)
	فردی که از بین شاغلان کارگاه انتخاب و پس از طی آموزش‌های لازم در ایستگاه بهگر انجام وظیفه می‌نماید.	
	نوع واژه استاندارد آماری	
۱۸	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	بهورز (نسخه ۲، تایید در ۱۳۹۷)
	نیروی انسانی (زن و مرد) شاغل در خانه بهداشت فعال و مسئول ارائه مراقبت‌های اولیه بهداشتی درمانی است که حتماً باید بومی یکی از روستاهای تحت پوشش خانه بهداشت با حداقل مدرک تحصیلی دیپلم باشد و علاوه بر آن دوره‌های عملی و نظری (کارآموزی) را سپری کرده باشد. حداکثر سن برای دارندگان مدرک تحصیلی دیپلم ۲۶ سال و مدرک تحصیلی فوق‌دیپلم ۲۸ سال است.	
	نوع واژه استاندارد آماری	
۱۹	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	بهیار (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)
	به کسی گفته می‌شود که با مدرک سوم راهنمایی یا سوم متوسطه نظام قدیم وارد آموزشگاههای بهیاری شده و پس از طی دوره سه ساله موفق به دریافت مدرک دیپلم بهیاری شود. افراد دارای دیپلم متوسطه این دوره را در یک سال طی می‌کنند.	
	نوع واژه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	

۲۰	بیمارستان (نسخه ۲، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۸)	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی مکانی که دارای مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده و با استفاده از امکانات تشخیصی، درمانی، بهداشتی، آموزشی و پژوهشی به منظور درمان و بهبود بیماران سرپایی و بستری، به صورت شبانه‌روزی فعالیت می‌کند.	
۲۱	بیمارستان تک تخصصی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی بیمارستانی است که در یک رشته تخصصی یا فوق تخصصی پزشکی فعالیت می‌کند.	
	۲۲	بیمارستان شهرستان (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی بیمارستان شهرستان، واحدی است خودگردان که به صورت بیمارستان عمومی، حداقل دارای ۷ تخصص جراحی، داخلی، کودکان، زنان و زایمان، بیپوشی، رادیولوژی، آزمایشگاه و بخش‌های بستری، پلی کلینیکهای تخصصی و اورژانس می‌باشد. این بیمارستان باید ارجاع شدگان از مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی را نیز بپذیرد
		۲۳	بیمارستان عمومی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)
۲۴			بیمارستان فعال (نسخه ۲، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۸)
	۲۵		بیماری (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)
		۲۶	پایگاه اورژانس پیش‌بیمارستانی (نسخه ۲، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۸)

		<p>پایگاهی که در آن، مجموعه خدمات و مهارت‌های فوری پزشکی اورژانسی در مواقع اضطراری مانند تصادف، بیماری حاد، پدیده‌های طبیعی یا ساخته دست بشر در قالب نظام شبکه فوریت‌های پزشکی کشور قبل از رسیدن بیمار یا مصدوم حادثه دیده به بیمارستان ارائه می‌شود. این خدمات توسط پایگاه‌های اورژانس شهری و جاده‌ای انجام می‌شود.</p>
۲۷	<p>پایگاه اورژانس جاده‌ای (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۷)</p>	<p>نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی پایگاه اورژانسی است که در جاده‌های پرتردد یا پرحادثه و مبادی شهرهای کمتر از پنجاه هزار نفر جمعیت، ایجاد می‌شود و در ارتباط با مرکز ارتباطات یا مرکز پیام اورژانس است.</p>
۲۸	<p>پایگاه اورژانس شهری (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۷)</p>	<p>نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی پایگاه اورژانسی که در مراکز شهرستان‌ها، شهرهای دارای دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی و شهرهای با جمعیت بیش از پنجاه هزار نفر دایر شده است و در ارتباط با مرکز پیام و مرکز ارتباطات و فرماندهی عملیات پایگاه اورژانس است.</p>
۲۹	<p>پایگاه بهداشت (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)</p>	<p>نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی واحدی مستقر در مناطق روستایی با بیش از ۶۰۰۰ نفر جمعیت و کلیه مناطق شهری است و جمعیتی حدود ۱۲۵۰۰ نفر را پوشش می‌دهد. پرسنل در آن شامل ماما، کاردان بهداشتی زن، کاردان بهداشتی مرد، خدمتگزار است.</p>
۳۰	<p>پایگاه ثابت جاده‌ای (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)</p>	<p>نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی پایگاه اورژانس ثابتی است که در شهرهای کمتر از ۵۰۰۰۰ نفر جمعیت و در جاده‌های پرتردد و یا پرحادثه در محدوده نقاط حادثه خیز مستقر می‌شود و در ارتباط با مرکز پیام ارتباطات و فرماندهی عملیات پایگاه اورژانس می‌باشد.</p>
۳۱	<p>پایگاه ثابت شهری (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)</p>	<p>نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی پایگاه اورژانس ثابتی است که در مراکز شهرستان‌ها، شهرهای دارای دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی و شهرهای با جمعیت بیش از ۵۰۰۰۰ نفر دایر شده است و در ارتباط با مرکز پیام و مرکز ارتباطات و فرماندهی عملیات پایگاه اورژانس می‌باشد</p>
۳۲	<p>پایگاه سلامت (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۷)</p>	<p>نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی</p>

	واحدی در زیر مجموعه مرکز خدمات جامع سلامت شهری و در برخی موارد روستایی است که خدمات قابل ارائه در این مکان صرفاً مراقبت‌های بهداشتی است و توسط مراقب سلامت (معادل بهورز در خانه بهداشت) ارائه می‌شود.	
۳۳	پرستار (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع وازه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی به کسی گفته می‌شود که با مدرک دیپلم و از طریق کنکور وارد یکی از دانشکده‌های پرستاری شده و پس از طی دوره‌های مربوط، موفق به دریافت مدرک فوق دیپلم پرستاری (کاردانی)، لیسانس پرستاری (کارشناسی)، فوق لیسانس پرستاری (کارشناسی ارشد) شود
۳۴	آرایشی و بهداشتی و دارویی (نسخه ۱) تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱	نوع وازه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی پروانه‌ای است که برای ساخت هر قلم مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و دارویی و فراورده‌های مرتبط با آنها صادر می‌شود و در آن مشخصات کامل فراورده درج می‌شود این پروانه زمانی صادر می‌شود که مؤسسه از نظر شرایط فنی و بهداشتی مورد تایید وزارت بهداشت، درمان آموزش پزشکی باشد
۳۵	پرونده خانوار (وزارت بهداشت) (نسخه ۱) تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱	نوع وازه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی هر خانوار در حوزه فعالیت‌های خانه‌های بهداشت دارای پرونده‌ای است که در آن تمامی اطلاعات مربوط به اعضای خانوار مانند: تعداد، سن، سواد، وضعیت مادر در بارداریها و زایمان‌ها، وضعیت کودکان، مراقبت‌های انجام شده، بیماری‌های عمده ساکنان، تولدها، مرگ‌ها و اطلاعات مربوط به محیط خانه ثبت می‌شود
۳۶	پلی‌کلینیک (نسخه ۲، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۹)	نوع وازه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی درمانگاهی که در چند نوع تخصص برای درمان سرپایی بیماران اقدام می‌کند.
۳۷	پوشش سرخک نوبت اول (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع وازه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی پوشش سرخک نوبت اول، وقتی است که تا قبل از ۱۲ ماهگی به کودک، یک نوبت واکسن سرخک تزریق شده باشد
۳۸	پوشش نوبت سوم واکسن DPT ثلاث (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع وازه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی پوشش نوبت سوم واکسن DPT ثلاث، وقتی است که تا قبل از ۱۲ ماهگی به کودک، نوبت سوم ثلاث تزریق شده باشد
		نوع وازه استاندارد آماری

۳۹	پوشش نوبت سوم واکسن OPV فلج اطفال (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی پوشش نوبت سوم واکسن OPV فلج اطفال، وقتی است که کودک تا قبل از ۱۲ ماهگی، نوبت سوم واکسن علیه فلج اطفال را خورده باشد
۴۰	پوشش نوبت سوم واکسن علیه هیپاتیت B (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی پوشش نوبت سوم واکسن علیه هیپاتیت B، وقتی است که تا قبل از ۱۲ ماهگی به کودک، نوبت سوم واکسن علیه هیپاتیت B تزریق شده باشد
۴۱	پوشش واکسن کزاز در دوران بارداری (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی پوشش واکسن کزاز در دوران بارداری، وقتی است که ایمن سازی در برابر کزاز به یکی از صورت‌های زیر انجام شده باشد: - طی دوران بارداری یا تا دو سال قبل از آن دو نوبت واکسن کزاز زده شده باشد. - با هر فاصله از زایمان ۵ بار واکسن کزاز زده شده باشد. - یک نوبت قبل از بارداری و یک نوبت در طول بارداری واکسن زده شده باشد. - تا ۳ سال قبل از زایمان ۲ نوبت واکسن زده شده باشد.
۴۲	تخت آی. سی. یو (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی تخت‌های آی. سی. یو، تخت‌های فعالی هستند که در بخش آی. سی. یو قرار دارند
۴۳	تخت برای فوریت‌ها (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی تخت برای فوریت‌ها، تختی است که جهت بستری شدن به طور موقت (حداکثر ۴۸ ساعت)، برای تشخیص و مراقبت‌های اولیه بیمار یا بستری شدن در بخش در نظر گرفته می‌شود
۴۴	تخت بیمارستانی (نسخه ۲، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۹)	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی " تختی که جهت بستری شدن بیماران برای دریافت خدمات درمانی در بیمارستان تعبیه شده و از امکانات تشخیصی، درمانی، پشتیبانی و خدماتی برخوردار است "
۴۵	تخت ثابت (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی به تختی در بیمارستان گفته می‌شود که هنگام تصویب طرح ساخت بیمارستان و یا تصویب طرح توسعه آن توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای بیمارستان در نظر گرفته شده باشد

نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	تخت بیمارستانی (نسخه ۲، تایید در	۴۶
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	(۱۴۰۱/۰۱/۲۹)	
" . تختی که جهت بستری شدن بیماران برای دریافت خدمات درمانی در بیمارستان تعبیه شده و از امکانات تشخیصی، درمانی، پشتیبانی و خدماتی برخوردار است "		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	تخت ثابت (نسخه ۱، تایید در	۴۷
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	(۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	
به تختی در بیمارستان گفته می‌شود که هنگام تصویب طرح ساخت بیمارستان و یا تصویب طرح توسعه آن توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای بیمارستان در نظر گرفته شده باشد		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	تخت فعال بیمارستانی (نسخه ۳، تایید در	۴۸
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	(۱۴۰۱/۰۱/۲۹)	
تخت بیمارستانی که بر اساس استاندارد دارای امکانات تشخیصی، درمانی، پشتیبانی، خدماتی و پرسنلی بوده و برای بستری و مراقبت از بیمار آماده است، به عبارت دیگر شامل تخت های اشغال شده یا اشغال نشده بیمارستانی است که برای بیماران بستری در هر روز قابل استفاده است. تعداد تخت فعال نباید بیشتر از تعداد تخت مصوب بیمارستان باشد.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	تخت مراقبت‌های ویژه سی. سی. یو	۴۹
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	(نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	
تخت‌های مراقبت‌های ویژه سی. سی. یو، تخت‌های فعالی هستند که در بخش سی. سی. یو قرار دارند		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	تخت مصوب بیمارستانی (نسخه ۲، تایید در	۵۰
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	(۱۴۰۱/۰۱/۲۹)	
تختی که بیمارستان بر اساس اجازه رسمی دولت و طی آخرین مجوز کسب شده، مجاز به نگهداری و استفاده از آن است و بر طبق آن باید دارای پروانه رسمی بوده و در سطح بندی تخت‌های بیمارستانی منظور شده باشد. تعداد تخت مصوب الزاماً با تعداد تخت فعال بیمارستان یکی نیست.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	تخت نوزاد (نسخه ۱، تایید در	۵۱
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	(۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	
در مراکزی که خدمات زایمان ارائه میدهد (زایشگاه یا بیمارستانی که دارای بخش زنان و زایمان است) به تختی که نوزادان سالم را به طور معمول چند ساعت و حداکثر یکی دو روز پس از زایمان در آن نگهداری می‌کنند تخت نوزاد گویند.		
نوع واژه استاندارد آماری		

دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
تولد زنده (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۵۲	
تولد زنده، عبارت است از خروج یا بیرون آوردن کامل حاصل حاملگی از مادر بدون توجه به طول دوره حاملگی؛ در صورتی که خروجی بعد از جدا شدن از مادر تنفس داشته باشد یا هر نشانه‌ای از زندگی را دارا باشد همچون ضربان قلب، نبض بند ناف یا حرکات عضلانی ارادی، چه بند ناف قطع شده باشد یا قطع نشده باشد، چه جفت جدا شده باشد یا نشده باشد		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
خانه بهداشت (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	۵۳	
واحدی مستقر در روستاست که غالباً چند روستای دیگر (روستاهای قمر) را نیز پوشش می‌دهد. جمعیت تحت پوشش هر خانه بهداشت با ۲ بهورز (زن و مرد) حدود ۲۰۰۰ نفر است. بهورزان زن و مرد، کارکنان خانه بهداشت هستند که بومی بودن آنها (اسکان در روستای اصلی یا روستاهای قمر) از شرایط ضروری است		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
خانه بهداشت ضمیمه (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۵۴	
خانه بهداشت ضمیمه، عبارت است از: خانه بهداشتی که در همان روستای محل استقرار مرکز بهداشتی درمانی روستایی قرار دارد		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
خانه بهداشت فعال (نسخه ۲، تایید در ۱۳۹۷)	۵۵	
واحدی در روستاهای با متوسط جمعیت ساکن ۱۵۰۰ نفر در روستای اصلی و روستاهای قمر (روستاهای تحت پوشش) که توسط بهورز زن و مرد مشغول ارائه مراقبت‌های بهداشتی است و خدمات ارائه شده در این مکان، در سامانه الکترونیک سلامت ثبت می‌شود.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
خانه بهداشت کارگری (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱)	۵۶	
واحد بهداشت و ایمنی در کارگاههای ۵۰ تا ۴۹۹ نفر که مسئول آن تحت عنوان بهداشتیارکار، به ارائه خدمات بهداشتی در محیط کار و کمک‌های اولیه می‌پردازد		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
خدمات سرپایی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	۵۷	
مجموعه خدمات ارائه شده به بیمار که به صورت سرپایی صورت پذیرفته و نیاز به بستری و اقامت بیمار در بیمارستان نمی‌باشد و شامل ویزیت و خدمات پزشکان، پاراکلینیک، دارو و توانبخشی است.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
خوردگی پوست (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	۵۸	

بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	۱۳۹۱/۱۱/۰۱	۳۲
نوعی ضایعه پوستی که در اثر تماس با مواد شیمیایی ایجاد می‌شود		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	۱۴۰۱/۰۱/۲۹	۵۹
مکانی دارای مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که با داشتن مسؤل فنی واجد شرایط به ارائه خدمات دارویی و عرضه فرآورده‌های سلامت محور مانند دارو، شیرخشک، مکمل غذایی رژیمی، غذاهای کمکی شیرخواران، لوازم مصرفی پزشکی و فرآورده های آرایشی و بهداشتی مجاز، مبادرت می‌کند.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	دررفتنی استخوان (نسخه ۱، تایید در	۶۰
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	۱۳۹۱/۱۱/۰۱	
خارج شدن سر استخوان از محل خود در مفاصل که بصورت کامل یا ناقص است.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	۱۳۸۵/۱۱/۰۱	۶۱
مکانی است که با اخذ مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به صورت شبانه روزی بیماران سرپایی را برای درمان می‌پذیرد و برحسب نوع فعالیت به درمانگاه عمومی و تخصصی تقسیم می‌شود		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	درمانگاه تخصصی (نسخه ۳، تایید در	۶۲
مکانی که با اخذ مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تأسیس می‌شود و با حضور متخصصان رشته‌های مختلف به ارائه خدمات تشخیصی و درمانی در یکی از رشته‌های تخصصی پزشکی (مانند درمانگاه تخصصی قلب و عروق) و یا تشخیص و درمان یک یا چند بیماری مشخص می‌پردازد (مانند درمانگاه تخصصی دیابت).	۱۴۰۱/۰۱/۲۹	
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	درمانگاه عمومی (نسخه ۳، تایید در	۶۳
" مکانی که با اخذ مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به صورت شبانه‌روزی، بیماران سرپایی را برای درمان می‌پذیرد و حداقل دارای ۳ پزشک عمومی و متخصص است "	۱۴۰۱/۰۱/۲۹	
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	دوره حول تولد (نسخه ۱، تایید در	۶۴
	۱۳۷۹/۰۸/۰۱	

<p>دوره حول تولد، عبارت است از دوره‌ای در فاصله بعد از کامل شدن ۲۲ هفتگی (۱۵۴ روزگی) حاملگی (هنگامی که وزن در زمان تولد به طور معمول ۵۰۰ گرم خواهد بود) تا پایان هفت روز بعد از تولد.</p>	
<p>نوع واژه استاندارد آماری</p>	
<p>دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>	
<p>بخش مرتبط آموزش و پژوهش</p>	<p>دوره دستیاری بالینی پزشکی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۹/۱۲/۰۱)</p>
<p>دوره تحصیلی ۳ تا ۵ ساله در آموزش عالی است که متقاضیان واجد شرایط با داشتن مدرک دکتری پزشکی عمومی پس از موفقیت در امتحان پذیرش دستیاری و گذراندن دوره‌های آموزشی تئوری و عملی و قبولی در امتحانات مربوط (تکوینی و نهائی) مدرک تخصصی دریافت می‌کنند.</p>	<p>۶۵</p>
<p>نوع واژه استاندارد آماری</p>	
<p>دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>	
<p>بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی</p>	<p>روستای اصلی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)</p>
<p>روستای اصلی، عبارت است از: روستایی که محل استقرار خانه بهداشت است.</p>	<p>۶۶</p>
<p>نوع واژه استاندارد آماری</p>	
<p>دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>	
<p>بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی</p>	<p>روستای قمر (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)</p>
<p>روستای قمر، عبارت است از: روستایی که از روستای اصلی فاصله‌ای به مقدار حداکثر یک ساعت پیاده روی داشته باشد. جمعیت روستای قمر تحت پوشش خانه بهداشت روستای اصلی قرار دارد.</p>	<p>۶۷</p>
<p>نوع واژه استاندارد آماری</p>	
<p>دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>	
<p>بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی</p>	<p>زایشگاه (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)</p>
<p>زایشگاه، به محلی گفته می‌شود که تحت نظر پزشک متخصص زنان و زایمان، فقط به امر زایمان می‌پردازد.</p>	<p>۶۸</p>
<p>نوع واژه استاندارد آماری</p>	
<p>دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>	
<p>بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی</p>	<p>زایمان به کمک افراد دوره دیده (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)</p>
<p>منظور از زایمان به کمک افراد دوره دیده، زایمان به کمک یکی از افراد زیر است: ۱- پرسنل آموزش دیده، پزشک (متخصص یا غیرمتخصص) یا افرادی با مهارت‌های مامایی که بتوانند زایمان طبیعی را اداره نمایند و همچنین عوارض زایمان را تشخیص و ارجاع دهند.</p>	<p>۶۹</p>
<p>نوع واژه استاندارد آماری</p>	
<p>دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>	
<p>بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی</p>	<p>زایمان به کمک افراد دوره ندیده (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)</p>
<p>زایمان به کمک افراد دوره ندیده (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)</p>	<p>۷۰</p>

	منظور از زایمان به کمک افراد دوره ندیده، زایمان به کمک یکی از افراد زیر است: ۱- افرادی تحت عنوان مامای سنتی که هیچ آموزشی ندیده‌اند. ۲- افرادی تحت عنوان مامای سنتی که کمتر از سه هفته آموزش دیده باشند. ۳- خود فرد زانو یا اطرافیان او.	
۷۱	زایمان به موقع (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی زایمان از ۳۷ هفته تا کمتر از ۴۲ هفته کامل از حاملگی (بین ۲۵۹ روز تا ۲۹۴ روز) زایمان به موقع نامیده می‌شود.
۷۲	زایمان دیررس (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی زایمان بعد از ۴۲ هفته کامل از حاملگی (۲۹۴ روز یا بیشتر) زایمان دیررس نامیده می‌شود.
۷۳	زایمان زودرس (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی زایمان قبل از پایان ۳۷ هفته کامل از حاملگی (کمتر از ۲۵۹ روز) زایمان زودرس نامیده می‌شود.
۷۴	زیج حیاتی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی زیج حیاتی، صفحه‌ای است برای نمایش پویای تولد و مرگ و فعالیت‌های تنظیم خانواده در خانه بهداشت که به وسیله آن، اطلاعات مزبور برای جمعیت تحت پوشش، ثبت، جمع‌آوری و طبقه‌بندی می‌شوند.
۷۵	سرمازدگی بدن انسان (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی کاهش حرارت داخلی بدن به کمتر از ۳۵ درجه سانتی‌گراد که می‌تواند موجب آسیب جدی شود.
۷۶	سقط (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی سقط، عبارت است از خروج یا بیرون آوردن حاصل بارداری قبل از هفته بیستم حاملگی، مشروط بر اینکه خروجی علامتی از زندگی مثل تنفس و ضربان قلب نداشته باشد.
۷۷	سن حاملگی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی

	سن حاملگی (دوران حاملگی) از اولین روز آخرین عادت ماهیانه (قاعدگی) طبیعی اندازه گیری می شود. سن حاملگی به صورت روز یا هفته کامل بیان می شود.	
۷۸	سوختگی بدن انسان (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱) دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	نوع واژه استاندارد آماری
۷۹	شاغل دانشگاه علوم پزشکی (نسخه ۱، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۹) دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	نوع واژه استاندارد آماری
۸۰	عفونت (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱) دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	نوع واژه استاندارد آماری
۸۱	عوامل زیان آور محیط کار (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱) دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	نوع واژه استاندارد آماری
۸۲	قد برای سن (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱) دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	نوع واژه استاندارد آماری
۸۳	کلینیک (نسخه ۲، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۹) دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	نوع واژه استاندارد آماری
	گواهی بهداشت صادرات مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و دارویی و دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	نوع واژه استاندارد آماری

۸۴	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	
	فرآورده‌های مرتبط با آن (نسخه ۱، تایید	گواهی است برای خروج مواد اولیه و کالاهای ساخته شده خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و فرآورده‌های مرتبط به استناد پروانه ساخت مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و دارویی صادر می‌شود.
	در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	
	نوع وازه استاندارد آماری	
۸۵	مأمای دوره دیده سنتی (نسخه ۱، تایید در	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
	عبارت است از مامای سنتی که دوره فشرده شش ماهه تا یک ساله را گذرانده باشد و به عنوان یک مراقب خدمات بهداشتی اولیه، در یک سیستم رسمی مشغول به کار باشد	
	مجوز واردات مواد خوراکی، آشامیدنی،	نوع وازه استاندارد آماری
	آرایشی و بهداشتی و دارویی و	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۸۶	فرآورده‌های مرتبط (نسخه ۱، تایید در	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
	۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	مجوزی است که برای ورود مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و دارویی و فرآورده‌های مرتبط به کشور که بر طبق مقررات واردات و صادرات بازرگانی پس از طی مراحل قانونی و بررسیهای لازم توسط کارشناسان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر می‌شود.
	نوع وازه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
۸۷	مراجعبین به واحدهای بهداشتی و درمانی	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
	(نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	مراجعبین به واحدهای بهداشتی و درمانی، به افرادی گفته می‌شود که برای دریافت خدمات بهداشتی، تشخیصی، درمانی و پارکلینیکی به واحدهای بهداشتی و درمانی مراجعه می‌کنند.
	نوع وازه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
۸۸	مراقبت‌های بهداشتی (نسخه ۱، تایید در	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
	۱۳۹۷)	خدماتی است که به منظور ارتقاء، حفظ، پایش و بازگرداندن سلامتی افراد جامعه توسط متخصصان یا کارکنان خدمات بهداشتی ارائه می‌شود. مراقبت‌های بهداشتی یک حق عمومی است و دولت مسئول ارائه این خدمات به مردم به صورت برابر است.
	نوع وازه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
۸۹	مرخص شده از بخش (نسخه ۱، تایید در	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
	۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	به بستری شدگانی که پس از بهبودی، انتقال یا فوت، بخش را ترک مینمایند، مرخص شده از بخش می‌گویند.
	نوع وازه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
۹۰	مرخص شده از بیمارستان (نسخه ۱، تایید	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
	در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	

		به بستری شدگانی که پس از بهبودی، انتقال یا فوت، بیمارستان را ترک مینمایند، مرخص شده از بیمارستان می‌گویند.
۹۱	مرکز ارائه دهنده مراقبت‌های اولیه	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		مرکزی که مراقبت‌های ضروری بهداشتی را با استفاده از شیوه‌ها و تکنولوژی علمی و عملی ارائه می‌دهد و در اولین سطح تماس افراد، خانواده و جامعه با نظام بهداشتی قرار دارد. از نظر هزینه بهداشتی (نسخه ۲، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۹)
۹۲	مرکز ارتباطات و فرماندهی عملیات پایگاه	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		مرکزی است که به منظور اطلاع رسانی و فراخوان اورژانس و هماهنگی بین پایگاه‌های اورژانس، در مراکز شهرستان‌ها، شهرهای دارای دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی و شهرهای بیش از ۲۵۰۰۰۰ نفر دایر شده است. (اورژانس (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)
۹۳	مرکز بهداشت استان (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		واحدی است که مسئولیت برنامه ریزی و نظارت بر فعالیت مراکز بهداشت شهرستان‌های تابع یک استان را به عهده دارد و از آن‌ها پشتیبانی فنی و اداری می‌کند.
۹۴	مرکز بهداشت شهرستان (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		واحدی است خودگردان که مسئولیت برنامه ریزی و نظارت بر فعالیت مراکز بهداشتی درمانی و پشتیبانی از آنها را به عهده دارد.
۹۵	مرکز بهداشت کار (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		واحد بهداشت و ایمنی در کارگاه‌های ۵۰۰ نفر و بالاتر که تحت نظر یک دانش‌آموخته مقطع کارشناسی و بالاتر در رشته بهداشت حرفه‌ای به ارائه خدمات تخصصی بهداشت حرفه‌ای، خدمات بهداشت اولیه و ارائه کمک‌های اولیه می‌پردازد
۹۶	مرکز بهداشتی درمانی روستایی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	نوع واژه استاندارد آماری
		دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
		مرکز بهداشتی درمانی مستقر در روستا است که خانه بهداشت آن روستا و غالباً چند خانه بهداشت از روستاهای همجوار را در پوشش خود دارد. جمعیت تحت پوشش این مرکز حدود ۹۰۰۰ نفر است و در آن پزشک عمومی، کاردان یا کارشناس بهداشتی و در صورت فعال نبودن بخش خصوصی، تکنسین آزمایشگاه و دارویی، بهیار با کمک کادر اداری و با رعایت پزشک فعالیت می‌کنند. وظیفه اصلی این مرکز، پشتیبانی از خانه‌های بهداشت، نظارت بر کار آن‌ها و قبول ارجاعات و برقراری ارتباط مناسب با سطوح بالاتر است

نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	مرکز بهداشتی درمانی شهری (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	۹۷
واحدهای مستقر در مناطق شهری است که پایگاه‌های بهداشت را در پوشش خود دارد جمعیت تحت پوشش آن در مناطق شهری که بخش خصوصی فعال دارد حدود ۵۰ تا ۶۰ هزار نفر است و وظیفه عمده آن پشتیبانی و نظارت بر پایگاه‌های بهداشت تحت پوشش و قبول ارجاعات است. چنانچه منطقه شهری فاقد بخش خصوصی فعال باشد این مرکز جمعیت کمتری (۱۲۵۰۰ نفر) را در پوشش خود می‌گیرد و تمامی فعالیت‌های آزمایشگاه، رادیولوژی و دارویی را نیز خود انجام می‌دهد. رئیس این مرکز پزشک است.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	مرکز پیام (نسخه ۱، تایید در ۱۳۸۵/۱۱/۰۱)	۹۸
یکی از واحدهای اورژانس است که در مرکز شهرستان‌های با جمعیت کمتر از ۲۵۰۰۰۰ نفر احداث می‌شود و زیر نظر نزدیکترین مرکز ارتباطات و فرماندهی عملیات پایگاه اورژانس آن منطقه فعالیت می‌کند.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	مرکز جامع توانبخشی پزشکی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۸)	۹۹
مرکزی است که پس از اخذ پروانه‌ها و مجوزهای لازم در چارچوب آیین‌نامه مربوط، خدمات فراگیر توانبخشی را در تمام سطوح نظام سلامت در ابعاد مختلف جسمی، روانی و اجتماعی به صورت سرپایی و روزانه توسط تیم توانبخشی به بیمار ارائه می‌کند. رشته‌های شش‌گانه توانبخشی شامل کاردرمانی، فیزیوتراپی، گفتاردرمانی، شنوایی‌شناسی، بینایی‌سنجی و ارتوپدی فنی است.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	مرکز جراحی محدود و سرپایی (نسخه ۲، تایید در ۱۳۹۸)	۱۰۰
مرکزی است که بیمار پس از انجام جراحی، حداکثر در طول چند ساعت (کمتر از ۲۴ ساعت)، قادر به ترک آن باشد.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	مرکز خدمات جامع سلامت (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۷)	۱۰۱
مرکزی که در مناطق شهری و روستایی راه‌اندازی می‌شود و خدمات قابل ارائه در این مکان شامل خدمات پزشکی عمومی، پرستار مشاوره سلامت روان، مشاوره تغذیه و رژیم درمانی، دندانپزشکی، خدمات آزمایشگاهی، رادیولوژی، بهداشت محیط و حرفه‌ای و نظارت بر مراقبت‌های بهداشتی ارائه شده در واحدهای تابعه شامل پایگاه سلامت و خانه بهداشت فعال است. نیروهای شاغل در مرکز خدمات جامع سلامت: پزشک، پرستار، دندانپزشک، کارشناس سلامت روان، کارشناس تغذیه، کارشناس بهداشت محیط و حرفه‌ای و بر حسب نیاز کارشناس علوم آزمایشگاهی و رادیولوژی است. متوسط جمعیت تحت پوشش مرکز خدمات جامع سلامت شهری ۳۵۰۰۰ نفر و مرکز خدمات جامع سلامت روستایی ۴۰۰۰ نفر است.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	مرکز رادیولوژی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۰۲

		به محلی گفته می‌شود که طبق مجوز وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی تاسیس شده و در آن آزمایش‌های پرتوشناسی انجام می‌گیرد و یا با استفاده از انرژی به صورت اشعه، بیماری‌ها تشخیص داده می‌شود.
	نوع واژه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
۱۰۳	مرگ جنینی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی
	مرگ جنینی، عبارت است از مرگ جنین قبل از خروج یا بیرون آوردن کامل از رحم مادر بدون توجه به طول دوران حاملگی. مرگ با این واقعیت تایید می‌شود که جنین بعد از جدا شدن از مادر تنفس نمی‌کند و هیچ علامت دیگری مبنی بر وجود حیات مثل ضربان قلب، نبض بند ناف یا حرکت مشخص عضلات ارادی را نشان نمی‌دهد.	
	نوع واژه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	
۱۰۳	مرگ نوزادی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	مرگ نوزادی، عبارت است از مرگ خروجی زنده حاملگی در فاصله تولد تا ۲۸ روز کامل بعد از تولد. مرگ نوزادی به دو گروه تقسیم می‌شود: مرگ نوزادی زودرس و مرگ نوزادی دیررس
	نوع واژه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	
۱۰۴	مرگ نوزادی دیررس (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	مرگ نوزادی دیررس، عبارت است از مرگ نوزادی واقع شده در بعد از هفت روزگی تا پایان روز بیست و هشتم.
	نوع واژه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	
۱۰۵	مرگ نوزادی زودرس (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	مرگ نوزادی زودرس، عبارت است از مرگ نوزادی واقع شده در هفته اول بعد از تولد.
	نوع واژه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	
۱۰۶	مرگ و میر کودکان زیر پنج سال (نسخه ۲، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۹)	مرگ خروجی زنده حاملگی در فاصله تولد تا کامل شدن ۵۹ ماه و ۲۹ روزگی است
	نوع واژه استاندارد آماری	
	دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
	بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	
۱۰۷	مرگ و میر کودکان زیر یک سال (نسخه ۲، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۹)	مرگ خروجی زنده حاملگی در فاصله تولد تا کامل شدن ۱۱ ماه و ۲۹ روزگی است
	نوع واژه استاندارد آماری	

دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	مرگ و میر مادران (نسخه ۲، تایید در ۱۴۰۱/۰۱/۲۹)	۱۰۸
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
مرگ یک زن هنگام حاملگی، زایمان یا در فاصلهٔ چهل و دو روز بعد از خاتمه حاملگی بدون در نظر گرفتن طول مدت و محل حاملگی و بدون توجه به اینکه علت مرگ، حاملگی یا درمان‌های مربوط به حاملگی است. مرگ به دلیل حوادث و سوانح عمدی یا غیرعمدی در این گروه قرار نمی‌گیرد.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	مسمومیت (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۱/۱۱/۰۱)	۱۰۹
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
تاثیر وارد شدن مواد خارجی بر بدن از طریق تزریق، خوردن، آشامیدن، استنشام و استنشاق مواد سمی، تماس با مواد سوزش آور یا فرساینده و همچنین سم حیوانات زهردار که موجب بهم خوردن تعادل فیزیولوژیکی، فیزیکی و یا روانی می‌شود		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	مطب (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۱۰
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
مطب، به محلی گفته می‌شود که پزشک در آن به تشخیص بیماری یا ارائه درمان می‌پردازد.		
نوع واژه استاندارد آماری	موافقت اصولی (تأسیس مؤسسات و مراکز	
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی	پزشکی و پیراپزشکی) (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۸)	۱۱۱
مجوز اولیه صادره توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای تأسیس مؤسسات و مراکز پزشکی و پیراپزشکی است که پس از طرح و تأیید در کمیسیون ماده ۲۰ و تأیید مؤسس که می‌تواند یک شخص حقیقی یا حقوقی بر اساس ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد، صادر می‌شود و به‌طور قانونی به متقاضی اجازه تهیه مکان و تجهیز برای شروع به کار را		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	مؤسسات درمانی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۱۲
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
به کلیه مراکز درمانی اعم از بیمارستان، بیمارستان و زایشگاه، زایشگاه و آسایشگاه که مجهز به تخت درمانی باشند، مؤسسات درمانی گویند.		
نوع واژه استاندارد آماری	نوزاد با وزن خیلی کم (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۱۳
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
کم نوزاد با وزن خیلی کم، به نوزادی گفته می‌شود که وزن تولد وی کمتر از ۱۵۰۰ گرم (تا شامل ۱۴۹۹ گرم) باشد.		
نوع واژه استاندارد آماری		
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	نوزاد با وزن فوق العاده کم (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۱۴
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
نوزاد با وزن فوق العاده کم، به نوزادی گفته می‌شود که وزن تولد وی کمتر از ۱۰۰۰ گرم (تا شامل ۹۹۹ گرم) باشد		

نوع واژه استاندارد آماری	نوزاد با وزن کم (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۱۵
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
نوزاد با وزن کم، به نوزادی گفته می‌شود که وزن تولد وی کمتر از ۲۵۰۰ گرم (تا شامل ۲۴۹۹ گرم) باشد.		
نوع واژه استاندارد آماری	واحد بهداشتی درمانی غیرمستقل (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۱۶
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
واحد بهداشتی درمانی غیرمستقل، به واحدی گفته می‌شود که در داخل واحد بهداشتی درمانی قرار داشته و از امکانات اداری، مالی و پرسنلی واحد مذکور استفاده نماید		
نوع واژه استاندارد آماری	واحد بهداشتی درمانی مستقل (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۱۷
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
واحد بهداشتی درمانی مستقل، به واحد بهداشتی درمانی گفته می‌شود که دارای تشکیلات و محل فعالیت مستقل باشد.		
نوع واژه استاندارد آماری	واحد بهداشتی درمانی همکار (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۱۸
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
واحد بهداشتی درمانی همکار، به واحد بهداشتی درمانی گفته می‌شود که طرف قرارداد سازمان‌های بیمه‌گر تعریف شده در قانون بیمه خدمات درمانی باشد.		
نوع واژه استاندارد آماری	واحد تسهیلات زایمانی (نسخه ۱، تایید در ۱۳۹۷)	۱۱۹
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
واحدی در زیر مجموعه مرکز خدمات جامع سلامت شهری یا روستایی است که خدمات زایمان طبیعی و مراقبت‌های حین و پس از زایمان توسط ماما، در این مکان ارائه می‌شود.		
نوع واژه استاندارد آماری	واحد فیزیوتراپی (نسخه ۲، تایید در ۱۳۸۴/۱۱/۰۱)	۱۲۰
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
مکانی است که در آن با استفاده از عوامل فیزیکی به درمان و توانبخشی افراد نیازمند به خدمات فیزیوتراپی پرداخته می‌شود		
نوع واژه استاندارد آماری	وزن برای سن (نسخه ۱، تایید در ۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۲۱
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
وزن برای سن، اثر نسبتاً سریع کمیت و کیفیت تغذیه را روی توده بدنی برحسب سن تقویمی، به تفکیک جنس نشان میدهد و با مقایسه سن و وزن کودک با توزیع جدول مرجع به دست می‌آید.		

نوع واژه استاندارد آماری	وزن برای قد (نسخه ۱, تایید در (۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۲۱
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
وزن برای قد، اثر سریع کمیت و کیفیت تغذیه را روی حجم تودهٔ بدنی براساس قد به تفکیک جنس نشان می‌دهد و با مقایسهٔ وزن و قد کودک با توزیع جدول مرجع برحسب جنس به دست می‌آید.		
نوع واژه استاندارد آماری	وزن تولد (نسخه ۱, تایید در (۱۳۷۹/۰۸/۰۱)	۱۲۱
دستگاه متولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		
بخش مرتبط بهداشت، ایمنی و مددکاری اجتماعی		
وزن تولد عبارت است از، اولین وزنی که از جنین یا نوزاد بعد از تولد به دست می‌آید. برای زایمان زنده باید این اندازه گیری حداکثر تا یک ساعت بعد از تولد باشد		